

KRANJSKI ZVON

ŽUPNIJSKI LIST ZA KRANJ IN OKOLICO.

Izdaja: mestni župni urad v Kranju.
Izhaja zadnji teden v mesecu.

L. 1934. Št. 11.

Posamezna številka 1 Din.

V MARSEILLEU JE PADEL DNE 9. OKTOBRA KOT ŽRTEV
ZLOČINSKEGA ATENTATA VLADAR JUGOSLAVIJE

VITEŠKI KRALJ ALEKSANDER I. ZEDINITELJ

NAJ OSTANE MED NAMI ČASTEN SPOMIN NA NJEGA!

Po atentatu

Naš list je sicer lokalno verskega značaja, vendar ne more brez besede mimo strahovitega dogodka v Marseilleu — ko priobčujejo ob tej priliki vsi listi svoja premišljevanja. O tem žalostnem dogodku se je že toliko pisalo, da je pač težko povedati kako novo in originalno misel, da ne ponavljamo, kar so že pisali drugi. Dnevno politično časopisje objavlja razna patriotična razmišljanja, naš list kot verski dušnopastirski časopis pa naj napiše ob tem žalostnem dogodku nekaj versko-moralnih misli.

Ko sem iskal v svetem pismu kak primeren dogodek, mi je takoj prišla na misel smrt izraelskega kralja Savla. Savel je šel v boj proti Filistejcem, toda bil je premagan in je bežal pred sovražnikom, na begu pa se je nabodel na svoj meč, še živega pa je umoril neki Amalečan. Savel pa je preganjal Davida, ker je v njem videl svojega tekmeča. David je moral bežati pred Savlom, ki ga je zalezoval in skušal celo umoriti. Radi teh razmer se David

tudi ni mogel udeležiti vojske proti Filistejcem in je šel med tem v boj proti Amalečanom, ki jih je tudi premagal. Ko pa se je David vrnil iz vojske, je prišel k njemu človek iz Savlove vojske z raztrgano obleko in glava mu je bila potresena s prahom. In ko je prišel do Davida, je padel na obličje in se mu je poklonil. In David mu je rekel: »Od kod si prišel?« On mu odvrne: »Bežal sem iz vojske izraelske.« In David mu reče: »Kaj se je zgodilo, povej mi!« Oni odgovori: »Ljudstvo je bežalo iz boja in mnogi iz ljudstva so padli in umrli; pa tudi Savel in njegov sin Jonatan sta mrtva.« In David je rekel mladeniču, ki mu je poročal: »Od kod veš, da sta umrla Savel in njegov sin Jonatan?« In rekel je mladenič: »Po naključju sem prišel na goro Gelboo in Savel je bil naboden na svojo sulico in bližali so se mu sovražni vozovi in konjeniki. In Savel se je obrnil in me je videl in poklical. In govoril mi je: »Stopi nad me in me usmrti, ker me stiskajo težave in je še vse življenje v meni!« In stopil sem nadenj in ga usmrtil in sem vzel krono, ki je bila na njegovi glavi, in

naročnico z njegove roke in sem vse prinesel tebi, svojemu gospodu.« David pa je strgal v znak velike žalosti svoje oblačilo in vsi možje, ki so bili z njim. In so žalovali in jokali do večera zaradi Savla in Jonatana, njegovega sina. In David je rekel mladeniču, ki mu je prinesel sporočilo in kraljevo krono: »Zakaj se nisi bal stegniti svoje roke, da si umoril maziljenca Gospodovega?« In David je poklical enega izmed svojih hlapcev in je rekel: »Pristopi in prebodi ga!« In hlapec je prebodel moža, ki je usmrtil kralja. David pa mu je rekel: »Tvoja kri bodi nad tvojo glavo, zakaj tvoja usta so govorila zoper tebe, ko si rekel, da si usmrtil maziljenca Gospodovega.«

Kako plemenito se je obnašal David! Človek brez vere in brez srčne plemenitosti bi se bil veselil Savlove smrti, ki mu je prinesla krono nad Izraelci. David pa se je žalostil in jokal in dal celo usmrtiti onega, ki se je ponášal, da je stegnil roko po kralju. David pa je že prej pokazal svojo plemenitost, ko je bežal pred Savlovim preganjanjem in se potikal po gorah. Nekoč je prišel skrivaj v Savlovo taborišče in v njegov šotor, ko je spal kralj in vse njegovo spremstvo. Takrat je rekel Davidu njegov spremljevalec Abisaj: »Bog je danes dal tvojega sovražnika v tvoje roke, sedaj ga bom zabodel s sulico v zemljo in drugič ga ne bo treba.« David pa je zabranil to, rekoč: »Ne umori ga! Kdo bo namreč stegnil roko nad maziljenca Gospodovega in bi bil nedolžen?«

Tako je že stari zakon obsojal umor vladarja in nasilne politične metode.

V novem zakonu je naš Gospod Jezus Kristus jasno določil človekovo dolžnost do vladarja z besedami: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega!«

Glede metod v borbi za svobodo in pravico pa je Gospod postavil znamenit, vedno veljaven pravec na Olski gori, ko so prišli nad njega vojaki in hlapci velikih duhovnikov. Ko ti navale na Gospoda, vzkipi v Petru sveta jeza, zgrabi za meč in udari po bližnjem hlapcu Malhu in mu odseka uho. Prišlo bi bilo do preliivanja krvi med apostoli in tempeljskimi služabniki. A Gospod z energično kretnjo zabrani Petru vsak nasilen odpor in izgovori pri tem one znamenite besede: »Spravi meč na njegovo mesto, zakaj vsi, kateri primejo za meč, bodo z mečem končani.«

Krščanstvo je in bo vedno obsojalo nasilne metode, atentate, umore, pa naj jih izvrši kdorkoli. Še celo tako daleč gre krščanstvo, da se celo proti nasilju in krivici ne brani z orožjem, kakor nam kaže prelepo zgled prve cerkve. In če je kdaj v zgodovini kje kdo mislil, da bo z vojsko in orožjem koristil cerkvi in krščanstvu, se je vselej bridko zmotil. To poudarjam radi tega, da se vidi, kako cerkev in krščanstvo absolutno odklanja vsake nasilne metode celo v pravičnem boju, koliko bolj še v boju proti zakoniti oblasti.

Proč z nasilnimi metodami! To krščansko geslo bi si moral osvojiti ves svet, pa bi nehali zločinski atentati.

Današnji svet s svojimi nazori in s svojim materializmom in posebno s svojo borbo proti krščanstvu pa naravnost vzgaja zločince in atentatorje.

Neredko se v današnjem dnevnem časopisju slave atentatorji kot narodni junaki, revolucije se slikajo kot

odrešenje, nasilna morija kot narodna ali državna potreba. To mora demoralizirati mladino.

Razyeseljivo dejstvo je, da je ves svet enodušno obsodil atentat na našega viteškega kralja Zedinitelja, da je posebno v Jugoslaviji ta zločin povzročil val žalosti in ogorčenja. Zato bi bil sedaj čas, da se Jugoslovani in vsi narodi združijo v borbi za krščanske moralne principe, da bi se svet otrešel nasilja, krivice, morije, atentatorskih instinktov in nasilnih metod za dosego političnih ciljev. Če bo ves svet sprejel krščanska moralna načela, ki povsod in za vse drže, potem se bo zgodilo, kar pravi sveto pismo: »Iustitia et pax osculatae sunt — pravica in mir se bosta poljubila.«

Evharistični kongres

Kakor sporoča zadnji Škofijski list, bo v smislu škofovske konference evharistični kongres za vso Jugoslavijo v Ljubljani v dneh 28. 29. in 30. junija 1935. Prevzvišeni g. knezoškof pozivajo vse vernike ljubljanske škofije, naj bi z molitvijo in po možnosti tudi z delom pomagali pripravljati ta veliki praznik našega Boga v zakramentu presv. Rešnjega Telesa, da bodo sadovi tega praznika v dušah obilni in trajni.

Osrednji odbor katoliške akcije poziva vse župnijske odbore K. A., da naj se vrše po vseh župnijah v jesensko zimski sezoni predavanja, katerim naj bo temeljna misel notranja priprava na evharistični kongres.

Podpirajte

Vincencijevo

družbo

Farizeji

Znamenita in poučna je ona zgodba o davčnem denarju.

Farizeji in Herodijani so se združili v sovraštvo do Gospoda. Na vsak način so ga hoteli ujeti v besedi, da bi ga mogli denuncirati oblastem in ga umoriti.

Farizeji so učili, da je prepovedano dajati paganom davek, Herodijani pa so držali z Rimljani in so zaničevali svojo vero in narodnost. S temi materijalisti in brezverci so se farizeji združili v boju proti Jezusu, domenili so se, da bodo javno postavili Gospodu sledeče vprašanje: »Ali je dovoljeno cesarju davek dajati«. Če bo Jezus rekel, da ga morajo dajati, ga bodo razkričali pred narodom, da je izdajalec narodnih pravic in interesov, da drži s tujci, s pagani. Če bo pa rekel, da se rimskemu cesarju ne sme plačevati davka, ga bodo pa zatožili oblastem, da je revolucijonar in da hujska narod k uporu. Že so si meli roke,

da jim v tem slučaju Jezus ne bo mogel uiti iz nastavljenosti. Pa zastonj je človeška zloba proti božji modrosti. Gospod jim jasno pove, da je spregledal njih naklepe in jim pravi: »Hinavci, kaj me skušate. Pokažite davčni denar«. Ko mu denar pokažejo, jim pravi: »Čigava je podoba na denarju?« Odgovore: »Cesarjeva«. Jezus na to: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega, Bogu, kar je božjega«. S tem je hotel reči: »S tem ko rabite cesarjev denar, priznavate njegovo oblast nad seboj sami. Bodite pokorni legalni oblasti, pa tudi Bogu in verskim zakonom«.

Ob tem odgovoru so farizeji in Herodijani umolknili.

Toda nič ni pomagalo korektno stališče Jezusovo napram državni oblasti. Dasi je vedno bil napram oblastem popolnoma lojalen, dasi je celo pozival, naj »dajo cesarju, kar je cesarjevega«, so ga kljub temu lažnjivo tožili farizeji pri državnem oblastniku, da je hujskal narod k upor, da je hujskal ljudi, naj ne plačujejo davka cesarju . . .

In Pilat — ta slabih na sodnem stolu, je dobro vedel, da Gospoda tožijo iz zavisti, pa se jih je zbal. Ustrašil se je njih zlobe in denuncijanstva, ko so mu kar grozili, da ga bodo cesarju zatožili . . . Pa je obsodil nedolžnega Gospoda v smrt na križu, da je zadostil besnemu sovraštvu farizejev . . .

Da sovraštvo farizejev je bilo tako veliko, da so bolj zmožni po krivem pričati, po krivem priseči, nedolžnega človeka umoriti . . . To vse za to, ker je Gospod razkrinkal njih zlobo, hinavščino in ker je bil na poti njih škodljivemu delu.

Župnija Kranj

Oznanila za november

1. Praznik vseh svetnikov, ob 6. uri sv. maša z enim blagoslovom, ob 10. uri peta sv. maša z dvema blagoslovoma. Popoldne ob pol treh rožni venec in litanije Matere božje, sklep rožnive pobožnosti, po litanijah je pridiga o vernih dušah, po pridigi procesija na pokopališče, kjer so v kapeli slovesne večernice za umrle, nato libera pred križem in petje žalostink. Zvečer ob 6. uri se molijo v župni cerkvi vsi trije deli rožnega venca.

2. Spomin vernih duš, prvi petek v mesecu, ob 5. uri zjutraj se prično na Rupih 3 sv. maše; po zadnji na pokopališču libera. Ob 5:30 uri se prično v pokopališki kapeli 3 sv. maše. V župni cerkvi je ob 5:45 sv. obhajilo, nato pri glavnem oltarju 2 sv. maši, pri stranskem pa tri sv. maše. Ob 7:15 uri se prično slovesne jutranjice, nato okrog 8. ure se prične slovesna črna sv. maša za umrle.

Popolni odpustki, ki se morejo nakloniti le dušam v vicah, se morejo prejeti od opoldan na praznik vseh svetnikov do polnoči, na vernih duš dan vsakokrat, kadar kdo obiše cerkev in moli tam po 6 očenašev, zdrava Marij in tolikokrat čast bodi v papežev namen, če je prejel sv. zakramente.

4. XXIV. nedelja po binkoštih, zahvalna nedelja, zjutraj mesečno sv. obhajilo za moške, ker je prva nedelja v mesecu, zjutraj in ob 10. uri sv. maša z blagoslovom, po 10 sv. maši se poje zahvalna pesem. Darovanje za župno cerkev je po vseh opravih dopoldne in popoldne.

7. Peta sv. maša za umrle članice ženske Marijine družbe.

11. XXV. nedelja po binkoštih, služba božja po navadi.

18. XXVI. nedelja po binkoštih, služba božja po navadi.

19. Sv. Elizabeta, v Marijanišču ob 6. uri sv. maša za žive in mrtve člane Vincencijeve družbe in za vse podpirance ter dobrotnike. V župni cerkvi ob pol 6. uri sv. maša, pridiga za III. red, skupno sv. obhajilo, vesoljna odveza.

25. XXVII. nedelja po binkoštih, služba božja po navadi.

30. Sv. Andrej, apostol, ob 7. uri sv. maša v Čirčičah.

Poroke: V smislu cerkvenih zakonov can. 1030 morajo po zadnjem oklici preteči najmanj 3 dnevi, da se more izvršiti poroka. To velja posebno v tem slučaju, če sta bila zaročenca le enkrat za trikrat oklicana. Če kak važen razlog, da bi se vršila poroka pred potekom treh dni po oklicih, se more dobiti od škofijskega ordinariata dovoljenje, nikdar pa ne dovoli škofija poroke isti dopoldan, ko so končani oklici.

Župnija Šmartin pri Kranju

Oznanila za november

11. XXV. nedelja po binkoštih. Slovesno praznovanje sv. Martina, farnega patrona. Zjutraj ob 6 sv. maša z blagoslovom, ob pol 10 slovesna peta sv. maša z 2 blagoslovoma, popoldne ob 3 pete litanije M. B. — Zjutraj ob 6 in ob 9 ter popoldne po litanijah darovanje za cerkev.

12. Dan vednega češčenja. Sv. Rešnje Telo bo izpostavljeno od 6 zjutraj do 6 zvečer.

18. XXVI. nedelja po binkoštih. Božja služba po navadi.

19. Sv. Elizabeta. Vesoljna odveza.

21. Darovanje D. M.

22. Sv. Cecilija. Ta dan se prične devetdnevnic v čast sv. Frančiška Ksav. in bo skozi 9 dni sv. maša v Stražišču ob 6.

25. Zadnja nedelja po bink. Božja služba po navadi.

30. Sv. Andrej.

Poročeni

16. 9. Jurij Dolenc, hišar v Stražišču, in Jožefa Gantar, tovarniška delavka.

9. 10. Rudolf Stanič, tov. delavec iz Avč pri Gorici, in Jožefa Gril, tov. delavka.

28. 10. Grintar Ciril, tov. delavec iz Jesenic, in Marija Drmota iz Trate pri Poljanah.

Umrli

1. 9. Silvester Likozar, sin hišarja, star 4 leta.

2. 9. Terezija Šilar, žena gostača iz Šmarjetne gore, stara 62 let.

4. 9. Helena Plestenjak, žena tovarniškega delavca iz Stražišča, stara 28 let.

9. 9. **Marijan Benedik**, gimnazijski abiturient v Stražišču, star 21 let, ponesrečil na Jalovcu.

25. 9. **France Miklavčič**, oženjen, tovarniški delavec iz Stražišča, star 30 let.

27. 9. **Stanislav Rozman**, posestnikov sin iz Stražišča, star 1 teden.

14. 10. **Mihael Uranič**, krojaški mojster iz Stražišča, star 40 let.

Razno

Svetoletne procesije. V Kranju smo opravili že dvakrat svetoletne procesije. V nedeljo, dne 24. septembra smo na en dan izvršili vse procesije in sicer smo se zbrali pri rožnivenski cerkvi in šli od tam v procesiji v župno cerkev, kjer so se opravile predpisane molitve. Iz župne cerkve je šla procesija v rožnivensko, od tam nazaj v župno in od tu na Pungrat, iz Pungrata nazaj v župno cerkev in od tu na Premskovo. Drugič smo procesijo delili, ker je precej naporno, če se opravijo vse procesije na en dan. V nedeljo, dne 14. oktobra so se opravile le procesije dvakrat v župno cerkev in v rožnivensko in na Pungrat. V nedeljo, dne 21. oktobra, pa je šla procesija najprej v župno cerkev in nato na Premskovo, kjer so bile po predpisanih molitvah za sveto leto še litanije Matere božje. Če bo kdaj suha pot, bomo priredili še eno skupno svetoletno procesijo, sicer pa bodo vse cerkve, to je župna, rožnivenska, pungraška in primskovska odprte vsako nedeljo v novembru in decembru, da posamezniki še lahko opravijo svetoletno pobožnost.

Darovi za župno cerkev: Andrašič Ignac Din 500.—, Jazbec Albin Din 200.—, Orehtar Din 100.—, neimenovan Din 100.—, Jezeršek Ana Din 200.—, Jezeršek Vera Din 100.—, Soklič Anton Din 50.—, Virant Din 100.—, neimenovan Din 50.—, St. Fr. Din 200.—, L. P. Din 1000.—, Majdič Franc Din 2000.—, Majdič Joško Din 1500.—, Zupan Ana Din 100.—, R. F. Din 200.—, Habe Antonija Din 100.—, Vovk Frančiška Din 50.—, N. N. Din 50.—, Česnova A. Din 500.—, Dekliška Marijina družba Din 4755.—, † ga. N. N. za antipendij Din 4474.—, Švelc Din 20.—, Šporn Jurij Din 200.—, Sušnik Franc Din 500.—, Ženska Marijina družba III. zbirka Din 642.—, Fr. G. Din 500.—, R. M. Din 50.—, Tovarna Intex Din 2000.—, g. Markgraf Din 500.—, g. Horak Din 500.—, Tesarek Viktorija Din 150.—, Crobath Din 1000.—, Geiger Konrad Din 50.—, Bajd Janko Din 100.—, Bajd Jožef Din 100.—, Špenko Joško Din 100.—, Jeršin Jernej Din 50.—, Kokalj Ignacij Din 100.—, Mihelič Ivana Din 200.—, J. I. Din 100.—, J. R. Din 200.—, J. I. Din 200.—, Anzelc Ivan Din 200.—, neimenovan Din 100.—.

G. vseuč. prof. arhitekt Plečnik je bil že dvakrat v naši župni cerkvi po prenovitvi in se je zelo laskavo izrazil o vseh delih, posebno pa mu ugaja naš novi oltar in novo urejeni križev pot.

Darovanje na zahvalno nedeljo je prineslo: ob 6. maši Din 956.—, ob 8. maši Din 1584.25, ob 10. maši

Din 900.—, po litanijah Din 565.75 skupaj Din 4006.—. Vsem darovalcem iskrena hvala.

Nabira za božičnico. Te dni pobirajo članice Vincencijeve družbe po mestu za božičnico, ki jo priredi kakor vsako leto tudi letos Vincencijeva družba za reveže in sirote. Vsem to zbirko toplo priporočamo!

Cerkveni sedeži. Sedežnine še niso vsi plačali. Zamedniki naj prineso sedežnino v župno pisarno. Dne 4. nov. po osmi sv. maši so se oddali 3 sedeži na ženski strani, 5 sedežev na moški strani in eden na koru.

Pokopališče. V kapelo na pokopališču smo dali v oltar sliko Kristusa na križu in poleg Žalostno Mater Božjo s svetim Janezom, ki je bila prej v postu obešena v župni cerkvi v glavnem oltarju. Ker je bila nekaj pokvarjena, jo je popravil g. M. Bradaška. Kakor je znano, je prejšnja slika v kapeli na pokopališču svoj čas pogorela.

Na praznik vseh svetnikov radi dežja letos ni mogla procesija po pokopališču. Vse molitve in petje žalostink pevskega zbora so se opravile v kapeli na pokopališču.

Vincencijeva družba. V mesecu oktobru 1934 so članice Vinc. družbe nabirale živila po okolici Kranja in so nabrale v vasi:

1. Britof, Gorenje, Orehovlje in Premskovo skupaj: 11 kg pšena, 4 kg bele moke, 2 kg ječmena, 6 glav zelja, 8 vreč krompirja, 10 kg fižola, 6 kg riža in 41.— Din.

2. Čirčiče: 2 vreči krompirja, 12 zeljnatih glav, 11 l pšena, 4 l ječmena.

3. Huje in Klanec: 18 l fižola, 7 l pšena, 3 vreče krompirja.

4. Rupa: 2 vreči krompirja, 6 l fižola, 4 l ajdove moke.

5. Struževo: 2 vreči krompirja.

Svetoletni odpustki.

Kdor sam obiskuje določene cerkve, mora vsako cerkev — v Kranju župno, rožnivensko, pungraško in primskovsko — obiskati po trikrat.

Pri obiskih v cerkvah naj bi se spominjali zlasti odrešenja in Gospodovega trpljenja. Molimo pa pri vsakem obisku: a) pri oltarju sv. Rešnjega Telesa pet Očenašev, Zdravamarij in »Čast bodi« in v papežev namen en Očenaš, Zdravamarijo in »Čast bodi; b) pred sv. križem trikrat apostolsko vero in dodamo enkrat pobožni vzdihljaj: »Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil«, ali na mesto tega vzdihljaja kako drugo podobno molitvico; c) pred podobo preblazene Device Marije molimo v spomin njenih žalosti sedemkrat Zdrava Marija in dodamo enkrat: »Sveta Mati, to te prosim, rane Kristusa naj nosim, vtisni v inoje jih srce« ali drugo podobno prošnjo; d) slednjič molimo pri oltarju sv. Rešnjega Telesa še enkrat apostolsko vero.

V rožnivenski cerkvi in na Pungratu ni sv. R. T., tam naj se molijo molitve, ki bi se morale moliti pred oltarjem sv. R. T., pred glavnim oltarjem.